Yenigün GAZETESİ'NİN
ÜCRETSİZ KÜLTÜR-SANAT İLAVESİDİR

9 BİN YILLIK DELİKANLI ÇUMRA

CİLT: 2 • SAYI: 5

ÇUMRA KÜLTÜR VE SANAT TOPLULUĞU ADINA :
SADIK GÖKCE- SEDAT ULUPINARLI-ANUŞ GÖKCE

29 EKİM 2022 CUMARTESİ

VAZGEÇEMEDİĞİMİZ KIŞ ISITICIMIZ SOBA

YAYIN KURULU
• SADIK GÖKCE
• SEDAT ULUPINARLI
• ZEKİ TÜRKER
• ANUŞ GÖKCE
• MUSTAFA YAVUZ ÇOLAK
• ELİFE YILMAZ MISRAL

BİR LAHANA ALMA HİKAYESİ

SADIK GÖKCE
sadikgokce@hotmail.com

Size bir lahana alma hikâyesi anlatacağım. Geçen hafta çocuklardan haber geldi, birkaç gün sonra oradayız diyorlardı. Anuş hanımı bir telaş sardı. Çocuklar sarma severler. Oğlumuz için yaprak sarayım, kızlar lahana sever onlara da lahana sarması hazırlayayım diye söylenmeye başladı.

Ben de, "Tamam Cumartesi Günü Pazar kurulacak gider alırım." dedim. Sayılı gün çabuk geçer demiş atalarımız. Bizim Pazar alışverişine gitmek için söz verdiğimiz cumartesi hemen geldi. Eeee… Önceden söz verilmiş! O pazara gidilip lahananın alınması gerek. Olmazsa olmaz.

Öğle sonrası arabaya binip Çumra'ya indim. Önce eczaneye uğrayıp ilaç alayım diye düşündüm. Arabayı park alanına bıraktım eczaneye çevirdim yolumu. Eczaneye vardığımda kepenklerin indirilmiş olduğunu gördüm.

O an Çumra'da eczanelerin cumartesi günleri de kapalı olduğu aklıma geldi. Nöbetçi eczane aramamı gerektirecek bir durum yoktu ortada. Pazartesi hallederiz ilaç işini diye söylenip, bir hayli uzayan sakallarımı kestirme düşüncesi ile yönümü berbere çevirdim.

Yolda göğsüme hafif bir ağrı geldi. Önce üşütmüş olabileceğimi düşünerek önemsemedim. Ancak berberin kapısının önüne geldiğimde ağrı iyice artıp dayanılmaz bir hal aldı. Kendi kendime herhalde kalp krizi geçiriyorum deyip berbere girmekten vazgeçtim.

Çumra Devlet Hastanesi Acil Servisine gitme kararı aldım. Aldığım bu karar doğru idi ama bundan sonrası tasvip edilebilecek hareketler değildi. Sanırım o anda ağrının verdiği ıstırap ile mantıklı düşünme yeteneğimi kaybetmiştim.

Park yerine bıraktığım arabama doğru yürüdüm, arabaya binip hastaneye doğru yola çıktım. Hedefe ulaşınca arabayı hastalar için ayrılmış park alanına arabamı bırakıp acil servise girdim. Sıra alıp beklemeye başladım. Ancak göğsüme saplanan ağrı geçmek yerine daha da şiddetlendi. Sanki göğsümün üzerine bir fil oturmuş nefes almamı engelliyordu.

Doktorun kapısını hafifçe tıklatıp; "Kalp krizi geçiriyorum, mümkünse beni öne alabilir misiniz?" diye sordum. Beni hemen yataklı bölüme geçirip ilgilenmeye başladılar.

Muayene sonunda; "Amca seni Konya'ya sevk edeceğiz. Durumun ciddi." dediler. Cankurtaran çağırıp beni Konya'ya yolcu ettiler. Cankurtaran sürücüsü belli ki işinin ustası idi… Ancak Konya'da beklemediğim ve Konyalıya yakıştıramadığım hareketlerle karşılaştık yol boyunca. Trafikteki araç sürücülerinin bazıları nedense Cankurtarana yol vermek istemediler.

İÇİNDEKİLER

• BİR LAHANA ALMA HİKAYESİ
SADIK GÖKCE
• TEBESSÜM
MUSTAFA ARICI
• İLKOKUL ÖĞRETMENİM, İLKOKUL HATIRALARIM
NURETTİN BİLİCİ
• SOBA VE HATIRLATTIKLARI
METİN EREN
• UĞUR KÖFE'NİN SANAT ANLAYIŞI VE ESERLERİ
ANUŞ GÖKCE
• ÇUMRA'NIN İLK ZABITALARI
SEDAT ULUPINARLI
• DOĞ ARTIK GÜNEŞ
ORHAN SABANCI

Bunlar için ya insan hayatının değeri yoktu ya da insanlıktan nasiplenmemişlerdi. Yine de Konya Şehir Hastanesine sağ salim ulaşabildik ve yapılan başarılı bir anjiyo sonucu tıkanan damarlar açıldı ve iki adet stent takıldı. Şu anda iyiyim Allah'a şükür.

Operasyonu yöneten Uzman Dr. Emre Can Kırık ve ekibine teşekkür ediyorum. Ayrıca ortaokul ile liseden sınıf ve yatakhane arkadaşım Prof. Dr. Kadir Durgut'a gösterdiği ilgi ve alaka için bir İvrizli sıcaklığı ile **"iyi ki varsın arkadaşım"** diyorum.

Evde lahana bekleyen Anuş hanıma da kardeşimi gönderip hastaneye gelmesini sağladım.

Anuş hanım şimdi lahana değil hasta bekliyor.

Bu yazıyı okuyan ve okumayan herkese sağlıklı ve mutlu bir hayat diliyorum. Allah'a emanet olun.

*

Bugün 29 Ekim. Yani Cumhuriyetimizin ilan edildiği tarih… Üzerinden 99 yıl geçmiş olsa da o bizim için hala genç ve dimdik ayakta. Onun sayesinde özgür ve mutluyuz.

CUMHURİYETİMİZ KUTLU VE DAİM OLSUN.

TEBESSÜM

MUSTAFA ARICI

Mil çekilmiş aynalarım
Sevdiklerim bir bir gitmiş
Vahşi dolmuş sokaklarım
Ay karanlık bir gece
Yanmış bir gönülle gel
Son bakışın kül olmasın
Şehir uyansın yeniden.

Seni düşününce
Öptüğün yere göçüyor hayallerim
Bin kat öderim bedelini
Ey tebessüm
Uzak da olsa mavi denizle gel
Kelebekler konsun yelkenlerine
Rüzgârın gül
Bağın bostanın gül
Dinmeyen sağanakla gel
Sırılsıklam solurum seni
Uzat ellerini
Yokluğun çöl olmasın

İLKOKUL ÖĞRETMENİM, İLKOKUL HATIRALARIM

NURETTİN BİLİCİ

Çumra Atatürk İlkokulu deyince en başta sınıf öğretmenim Nevin Ural gelir aklıma. O, bana okuma sevgisini aşılayan; Bozkır Avdan Köyü ve Çumra ile sınırlı fakir dünyamı zenginleştiren; beni masallarla, hikâyelerle tanıştıran ve bana hikâye kitapları armağan eden Hanımdır. Onu anlatacağım; ama önce ilkokul yıllarımdan aklımda kalanları söylemem gerek.

Okulumun Müdürleri

1965-66 Öğretim Yılında Çumra Atatürk İlkokulunun ikinci sınıfında olmalıyım. Okul müdürü **Şevki Polat**… Yunan mezalimine ilişkin kesip biriktirdiği gazete küpürlerini sınıfa getirip okurdu bize: Yunan askerlerinin yaptıkları zulümler, işkenceler; camilere doldurup ateşe verdikleri insanlarımız; hamile Türk kadınlarına yaptıkları işkenceler; havaya atıldıktan sonra yere düşerken süngülenen çocuklarımız…

Daha sonra gelen müdürümüzün **Halil Naci Kılıçarslan** olduğunu hatırlıyorum. Akviranlı idi. Sonraki yıllarda Akviran adını değiştirip Akören yaptılar. Benim köyüm Avdan'ın yolu buradan geçer. Her köye gidişimizde bu şirin ilçede durur; yakınlarımıza götürmek üzere sıcak ekmek, çay şeker alırız.

Geçtiğimiz aylarda Halil Öğretmenin yaşıtım olan oğlu Sezai ile görüştüm Konya'da. O da baba mesleğini seçmiş; eğitim, öğretim işleriyle meşgul oluyor.

Okulum ve Bahçesi

Okulum ana caddeye paralel inşa edilmiş dikdörtgen bir binadır. Alt tarafı bodrum katı. Sınıflarımızın olduğu kata belki 20 basamağı bulan merdivenleri tırmanarak çıkarız. Sonra biz yürüdükçe gıcırdayan tahta tabanlı uzun koridorun sağındaki veya solundaki sınıflardan birine gireriz.

Geniş bahçesi vardır okulumuzun. Kuzeye (tren yolu tarafına) bakan kısmında kaysı/badem ağaçlarını hatırlarım. Kaybolmaktan korktuğumuz için o tarafa geçmeyiz. Okulun batısında (sinema tarafında) bir baraka vardı: askerlerin elbisesinin renginden. Bu barakanın içinde cinler-periler olduğunu düşünür, yanına yaklaşmaya korkardık.

Bahçenin esas geniş tarafı ana caddeye bakan güney tarafıdır: uzun kavak ağaçları… ağzımızı dayayıp su içtiğimiz çeşme. Burası sabahları toplandığımız, teneffüslerde koşturduğumuz, yakalamaca oynadığımız geniş alan.

Defter sayfalarından uçak yapıp uçururduk. **Yaptığım bir uçağın havada kalma rekoru** kırdığını hatırlıyorum. Merdivenlerin önünde havaya fırlattığım uçak bir o yana bir bu yana havada gidip geliyor bir türlü yere düşmüyordu. Zil çalmış öğrenciler içeriye giriyordu benim uçak hala havadaydı… Yine kağıttan yaptığımız « şak şak » isimli bir oyuncağı da hatırlarım…

Soğuk kış günlerinde okul bahçesinde biriken sular buzlu alanlar oluştururdu. Bu buzlar üzerinde kayardık. Ayaklar yorulunca çantamızı altımıza koyar onunla kayardık…

Her Çumra'ya gidişimde başımı duvara dayayıp seyrederim o bahçeyi : şaşkınlık içinde kalırım : bu kadar küçük müydü nu bahçe?

Hatırladığım Öğrenciler

Kaymakamın kızı… Temiz, düzgün giysiler içinde ; kendinden emin… şarkılar mırıldandığını hatırlarım. Biz gariban fakir oğlanların hepsi ona aşıktık…

Haydar Camcı : Sınıf arkadaşım, aynı zamanda rakibim. Ceketi pantalonu, gömleği düzgün ; ayakkabıları gıcır gıcır. Yani zengin aile çocuğu. Babası ticaretle uğraşıyordu herhalde. Ben, Kuran Kursu öğrencilerinin yemeklerini pişiren, sınırlı bir aylıkla çalışan « Aşcı Memed »in oğlu. Daha sonraki yıllarda Haydar'ın İzmir'e göçtüğünü öğrendim. Bir İzmir'e gidişimde aradım onu ama ulaşamadım. Sonra telefonla irtibat kurdum. Yüz yüze görüşmek hâlâ kısmet olmadı.

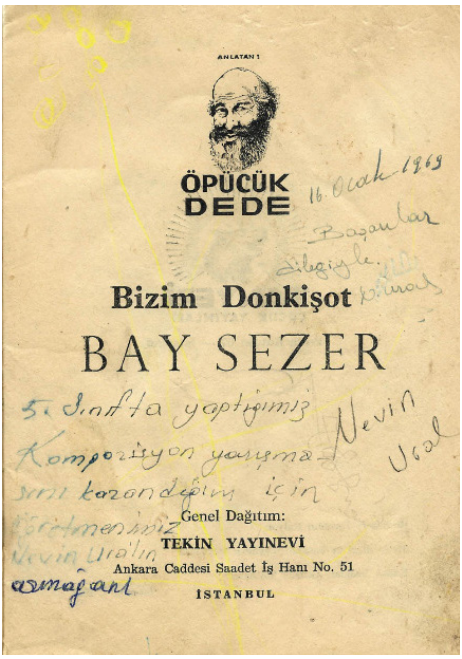

Yüzü yaralı (kalemle çizilmiş) adı Mehmet olan bıçkın türkmen çocuktan çok dayak yedim. Bu çocuk bahçede beni rahat bırakmaz, sürekli taciz ederdi. Bu çocuğun ağzından sürekli şu laflar dökülürdü:

« Ayran içtim, garnım şişti
Lorki de lorki, lorki de lorki… »

Dayak yedim ama itiraf edeyim ; ben de başkalarına dayak attım. Evi bizim evden tarafta olan, okuldan beraber döndüğümüz gariban bir oğlan vardı. Dönüş yolunda ona sataşır, canını acıtırdım. Bir okul dönüşünde eski hayvan pazarı (şimdiki stadyum) civarında ona tekrar sırnaştım. Ancak bu sefer hiç beklemediğim bir tepkiyle karşılaştım. Çocuk tacizimi kabullenmek yerine yakınlardan bulduğu bir sopayı kaptığı gibi üzerime yürüdü. Elinden kendimi zor kurtardım. Ondan sonra bir daha da o çocuğa ilişmedim.

Okul Önü Satıcıları

Okulun giriş kapısı Çumra'nın o yıllarda garajının bulunduğu kuzey tarafındadır. **İşte giriş kapısı önündeki hatırladığım satıcılar:**

-Datlıcı… «ballı, ballı» diye satar yuvarlak tatlılarını… Tam (bütün bir) tatlı almamız mümkün değil. 5 kuruşumuz, 10 kuruşumuza bir iki ısırımlık tatlı alabiliriz; gazete kâğıdının arasına sıkıştırıp verir.

-Sorma tatlıcı: Çöpe dolanıp satılan yeşil, sarı veya kırmızı renkli ağzımızda sora sora bitiremediğimiz tatlılar.

-Günaşıkçı: Taze gavrulmuş, deve dişi…

-Kestaneci: Kış aylarında bu satıcılara bir de kestaneci eklenirdi. Kestaneci o zaman tam okulumuzun karşısında olan Çumra Garajının giriş/çıkış kapısı yanında kurardı tezgahını. Bir küçük mangalın üzerinde pişirirdi kestanelerini… Öyle güzel kokardı ki; sırf o kokuyu alabilmek için okul çıkışında o taraftan geçer; nefis kokuyu içime çeker ve köz üzerindeki kestaneleri seyrederdim. Kestanelerin tadına hiç bakamadım; çünkü, beş kuruşa, on kuruşa kestane olmuyordu. Kestanelerin tadına bakamadım ama, ilerleyen yıllarda orta okulda kestanecinin çocuğu ile sınıf arkadaşı oldum: Ahmet Ümit… Ahmet özellikle matematik dersinde çok yetenekli idi. Tıpkı babasının kestanelerine imrendiğim gibi Ahmet'in problemleri tıkır tıkır çözüşüne de imrendim, hayran kaldım. Kestanecinin Mustafa isimli diğer oğlu askeri liseyi kazanarak subay olmuş. Onunla da irtibat kurdum. Mustafa şimdi Çumra Cumhuriyet Liseliler isimli Wattsapp Grubumuzda; orada birlikteyiz.

İlkokul Öğretmenim: Ufkumu Açan Hanım Nevin Ural…

Unutmadığım; hep aklımda kalan ve ortaokul, lise, üniversite yıllarımda görüp elini öpmek istediğim saygıdeğer hanımefendi.

Üniversite yıllarımda bir veteriner hekimle evlendiğini, Konya'da yaşadığını öğrendim. Gittim eşinin iş yerini buldum; ama öğretmenimle görüşmek kısmet olmadı. Yıllar geçti, yurt dışına gönderildim; döndüm, üniversite hocası oldum. Öğretmenimi aramaya devam ettim. Facebook sayesinde onu buldum; telefonda görüştüm. Şimdi Mersin'de yaşıyor, Konya'ya gelip gidiyor: Bir Konya'ya gelişinde yüz yüze görüşmek üzere sözleştik.

Neler mi hatırlıyorum öğretmenimin biz öğrencilerine kattıklarından:

-Çatalhöyük gezisi yaptırmıştı bize: 10 yaşındaki çocuk ne anlar Çatalhöyük'ten demeden. O yıllardan kalan tek fotoğrafım da Çatalhöyüğün tepesinde çekilmiş: siyah önlük, beyaz yakalı minnacık çocuklar...

-Birden fazla kez Çay boyuna, şimdiki park bahçenin olduğu alanlara pikniğe götürmüştü bizi… Orada 4 yapraklı yonca araması yaptırdığını hatırlıyorum. "4 yapraklı yoncayı bulup bana getirene en yüksek notu vereceğim" dediğini hatırlıyorum.

-Öğretmenimiz hastalanmıştı bir defasında; derslerimize gelemiyordu. "Öğretmenimize gidelim, ona çiçek götürelim" diye karar almıştık Haydar Camcı, ben ve diğer arkadaşlarımız. Onu evinde ziyarete gitmiştik… Önünde çiçekleri olan; içerde sandalyesi masası, koltukları olan; beyaz badanalı bir ev… Ne kadar çok heyecanlanmıştım…

Nevin Ural bana okuma yazma sevgisini aşılayan kişidir. Hızlı okuma, düzgün okuma yarışmaları yaptırırdı sınıfta bize. Kazananlara küçük hikâye kitapları hediye ederdi. Bu yarışmaların birinde hediye aldığım **"Bay Sezer… Kırkını Bir Vuruşta Ezer…"** hikâye kitabını hep sakladım. İlk sayfasında öğretmenimin imzası var: 16 Ocak 1969, "Başarılar dileğiyle" notunun altını imzalamış. Bu kitabın bir fotoğrafını ekliyorum yazıma.

Öğretmenimin açtığı, beni aydınlığa götüren bu yolda yürüdüm. İzleyen yıllarda Çumra Halk Kütüphanesinde okumadık kitap bırakmadım… Roman, hikâye, tarih kitapları… Ne bulursam; ödünç alıp, okuyor sonra iade edip yenisini alıyordum… Çumra'da okudum, Ankara'da okudum, Brüksel'de okudum. Okuduğum Türkçe kitaplara Brüksel'de yabancı dilde olan kitapları da ekledim. Hala da okumaya devam ediyorum. Bu arada, yazıyorum da… Ağırlıklı kısmı üniversite öğrencilerine ders kitabı olan yirmiye yakın kitabım var.

Öğrendim ki bir zamanlar dünyaya hükmeden ülkem bugün kötü halde; emperyalist ülkelerin avucunun içine düşmüş. Kemal Atatürk'ün yoktan var edip, dünyanın 9. Büyük ekonomik gücü olarak bıraktığı ülkem bugün 23. sıraya düşürülmüş. Ülkeyi yönetenler ülkeyi ileri götürmeyi düşünmek yerine "koltuğu nasıl kurtarırım" derdine düşmüş. Şimdilerde kafayı bu konulara taktım: "Ne yapılmalı ki benim ülkem yeniden dünya ulusları arasında hak ettiği yere yükselsin.?" Eskiden olduğu gibi dünyaya örnek olan, dünyaya yön veren ülke haline gelsin?

Atatürk İlkokulumda bugünün küçük öğrencilerine bir konuşma yapma fırsatını yakaladığımı belirterek bitireyim sözlerimi: 9 Haziran 2008 tarihi, bir pazartesi günü idi. Faysal ve Osman öğretmenler davet etmişlerdi beni. Atatürk İlkokuluma girdim. Ben öğrenci iken gıcırdayan koridor zemini şimdi gıcırdamıyordu. Yürüdük aynı koridorda; sağ taraftaki sınıflardan birine girdik. Karşımda 80-90 tane ışıl ışıl gözleriyle bana bakan, beni tanımak isteyen küçük çocuklar buldum: beyaz yaka, siyah önlüklü.

Onlara;

-1968-69 Öğretim yılında bitirdim Atatürk İlkokulunu, dedim.

-39 yıl önce şimdi sizin oturduğunuz sıralarda ben oturuyordum, dedim.

-Çok çalıştım, çok okudum; hukuk profesörü oldum, dedim.

-Sizler de başarılı olacaksınız. Ülkemize faydalı hizmetler vereceksiniz… dedim…

Bana 21 Haziran 1969 tarihini taşıyan Atatürk İlkokulu diplomamın orijinal halini hediye ettiler.

SOBA VE HATIRLATTIKLARI

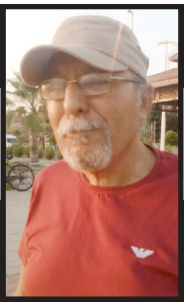

METİN EREN

Teneke sobalar vardı eskiden. Kış gelmeden önce evin bir köşesine kurulur, içine konulan meşe odunlar çıtır çıtır yanardı. Özellikle akşamları, fazla odun atılınca sacın kızardığını görür, ürkerdim. Ürksem de, gaz lambasını söndürüp bu kızıllığı daha canlı seyretmek gelirdi içimden. Ama bu hayalimi gerçekleştirmek mümkün değildi. Çünkü o zamanlar, duvarda asılı duran gaz lambasını indirip üfleyecek yaşta değildim.

Kuzine sobayla ilgili anılarım daha canlıdır. Çelikten yapılmış ayaklar üzerine oturtulmuş, uzunluğu yüksekliğinin yaklaşık iki katı olan, siyah çelik sacdan bir dikdörtgenler prizmasını gözünüzün önüne getirin. Bunun sol üst kısmında içi tuğla örgülü, altında ızgaralı yanma bölgesi, onun altında küllerin döküldüğü bir çekmece yuvası vardır. Bunların sağ tarafına açılmış olan dikdörtgen şeklindeki bölme, fırın olarak kullanılır. Yanma bölgesini kapayan demir döküm kapağın önünde, üzerinde hava girişini ayarlamak için açıklığı ayarlanabilen döner bir kapak da bulunmaktadır. Fırın bölmesine de gerektiğinde açılıp kapatılabilen bir kapak yerleştirilince, kuzine sobamız kısmen tamamlanmış olur.

Yanma bölgesinin ve fırın bölmesinin üzerini örten çelik sac üzerine, yanma bölgesinin ortasına gelecek şekilde enlemesine yuvarlak bir delik, fırın bölmesinin üzerine ise, benzer şekilde iki delik açılır. Bu deliklerin üzerine merkeze doğru gidildikçe küçülen çelik halkalar konulduktan sonra, geriye kalan üç küçük delik, ortasında maşayla kaldırılmak üzere, bir çıkıntı bırakılmış olan üç kapakla kapatılır. Prizmanın sağ arka tarafına bacaya gidecek boruların bağlanacağı bir boru çıkıntısı eklenmiştir.

Evimizdeki kuzine sobada; sobayı taşıyan ayaklar, yanma bölgesini ve fırın bölmesini örten kapaklar ve kül çekmecesinin önü yaldız boyayla boyanırdı. Yaldız boya deyince aklıma geldi. Sobanın üç tarafını kuşatan, tabanı sobanın uzunluğu kadar, diğer iki kolu da genişliği kadar olan muhtelif yerlerinden soba gövdesine bağlanmış, yuvarlak çelikten yapılmış U şeklindeki çubuktan bahsetmeyi unutmuşum. O da yaldız boyayla boyanırdı çünkü. Soba gövdesinde, kabartma yazıyla yazılmış, "Kahvecioğlu" yazısını da atlamayayım. Bu o dönemde kuzine sobalar imal edilen, bir Eskişehir firmasının adıydı. Yukarıda kelimelerle çizmeye çalıştığım sobanın üzerine kalaylı bakır bir güğüm ve ibrik yerleştirin. Boru çıkıntısına bir boru bağlayın ve bir dirsekle, hemen yanındaki baca deliğine döndürün. Buraya bağlanan borunun üzerine duvara yapışacak şekilde metal halka takmayı da unutmayın. Yoksa, soba yandığı zaman duman altı olursunuz. Boru, dirsek ve halkanın da yaldız boyayla boyandığını düşünün. Sobamızın bu son halini hiç unutmam. Hem canlı olarak her gün görürdüm, hem de o tarihlerde orta sonda olan, Mehmet abimin- Hüseyin Amcamın oğlu- yaptığı kara kalem resim halâ gözlerimin önündedir. Şimdiki bilgimle düşündüğümde o resmi üç boyutlu olarak nasıl çizdiğine şaşar kalırım. Memleketimizin kaderi işte, o yetenekler işlenmeyince kaybolup gidiyor.

Kış günleri annemin sobanın üzerine koyduğu kaynayan çaydanlıktan çıkan buharın neden olduğu düdük sesiyle ve çaydanlığın üzerindeki demliğin tıkırtısıyla uyanırdım. Uyanınca ilk işim pencereden dışarı bakmak olurdu. Tabii, evimizin bahçesini daha iyi görebilmek için, elimle camlardan birinin üzerindeki buharı silmem gerekirdi önce. Bazen, geceleyin ben uyurken yağmaya başlamış kar manzarasıyla karşılaşırdım; güzel bir sürpriz olurdu benim için. Yerlerin, yazın altında oturduğumuz çardağın, yaprakları dökülmüş üzüm bağının ve gül ağacının bembeyaz kar altında kaldığını görürdüm. Çeşmemizin önündeki havuzun duvarlarının üstünde biriken karların yüksekliği, kar kalınlığını tahmin etmek için en iyi ölçüydü.

Kahvaltı, altına sofra bezi serilmiş, bir kasnak üzerine oturtulmuş, kalaylı bakır bir sini üzerine konulan tabaklardaki zeytin, peynir, tereyağı, reçel, kaymak gibi yiyeceklerle yapılır, başlangıçta bunlar taze ekmekle yenilir,

sonra da kuzine sobanın üzerinde kızarmış olan ekmeklere sıra gelirdi. Annem, isteyenin ekmeğine tereyağı, isteyene sana yağı sürerdi. Kızarmış sıcak ekmek üzerine sürülen yağların erimesi, erime sırasında çıkan sesler ve kokular… O zaman sana yağı sürdürürdüm ekmeğime. Tereyağının kıymetini sonradan anladım. Ah, aptal kafa! Seni nerelere vurmalı? Şimdi de hayıflanır durursun işte.

Bir de adı konulmamış bir kedimiz vardı. " Gel, pisi pisi " dediğimiz zaman, gelir, "Pist" dediğimiz zaman giderdi. Bağdaş kurarak, bacaklarımızın üzerine sofra bezini çekerek oturduğumuz yer sofrasında dizlerimizin üstüne çıkar, bir kenarından kopardığımız yağlı ekmeği veya bir parça beyaz peyniri evin uygun bir yerine –genellikle kapının yanındaki muşamba örtü – götürerek yerdi .Sofradaki aynı kişinin üzerine tekrar çıktığı zaman, o kişinin kolunun tersiyle dürüleceğini öğrendiği için, sırayla sofrada oturan diğer kişilerin üzerine çıkar, aynı şekilde yiyeceklerini yer, doyunca da kuzinenin altına kıvrılır yatardı. "Amma da akıllı kediymiş ha! " dediğinizi duyar gibi oluyorum.

Pazartesi günleri annem her zaman olduğu gibi erkenden kalkar, önlüklerimizi ütüler, beyaz yakalarımızı kolalardı. Kibrit kutusundan biraz uzunca, ondan daha biraz ince, "ATLI" marka kola kutularını hiç unutmam. O zamanlar elektrik ütüsü diye bir şey yoktu. Ne bileyim, belki vardı da biz bilmezdik. Ağır bir ateş ütüsü, kuzinenin yanma bölgesinden alınan közler, bu közlerin ütüye konulması, ütünün önlükler, pantolonlar, beyaz yakalar üzerinde gidip gelmesi, etrafa yayılan sıcaklık ve kolanın kendine özgü kokusu… "Bu kokular temizliğin simgesidir" diye başlayan iri iri cümleler kurmak geliyor içimden, ama bu cümlelerinin sonunun olmayacağını da biliyorum.

Kuzinenin üstünde yemek yapılmazdı, ama önceden kalmış yemeklerin ısıtılması için birebirdi. Fırınında pişen böreklerin ve çöreklerin tadına doyum olmazdı. Sobanın üst kenarlarına bağlı yuvarlak çelik çubuğun üzerine çorap ve mendil gibi küçük çamaşırlar serilerek kurutulurdu.

Sobada meşe odunu yakılırdı o zamanlar. Kışa hazırlık olarak kalınlı inceli meşe dalları yaylı arabayla evin önüne yıkılırdı. "Yıkılırdı", kelimesini özellikle kullandım. Çünkü gerçek anlamda, yıkma eylemi yapılırdı. Arabacı yaylı arabasını evin önünde durdurur, ortasına atın bağlandığı arabanın iki okunu, dizginlerini çekerek atı yönlendirmek suretiyle arabanın kasasına dik olarak çevirir, arkasından yüklenerek arabayı yere doğru devirirdi. Odunlar yere boşaltıldıktan sonra, usta bir hareketle dizginleri ters yönde çeker, at yürürken şöyle bir yelelerini silkelerdi. Sonra, arabanın yerinden kalktığını, düzgün bir şekilde eski haline geldiğini görürdüm.

Odunlar çevredeki akraba ve komşu çocuklarıyla, bahçenin uygun bir yerine taşınır, oduncu beklenirdi. Oduncu gelmeyince an-

nem telaşlanır, babam hiç oralı olmazdı. "Gelmezse, ben kırarım" der, annemi sakinleştirirdi. Oduncu gelirdi sonunda. Meşe dallarını büyük bir kütüğün üzerine koyar, "hık" sesleri çıkararak balta sallar, zaman zaman dinlenir, alnında biriken terleri çevre denilen büyük bir mendille silerdi. Dinlenme anında, annem bardak bardak ayran ikram ederdi ona. Boşalan ayran bardağını yıkamak için mutfağa gittiğinde, sonraki molada kullanılmak üzere çay demlemek için gazocağını yakardı. Gaz ocağını yakmak bile önemli bir işti, o dönemin ev kadınları için. Kafanın orta kısmındaki hazneye ispirto koymak, sarı gövdesine doldurulmuş gaz yağını piston koluyla kafanın üstüne çıkacak şekilde pompalamak, tıkanan delikleri gazocağı iğnesiyle açmak günlük sıradan işler arasındaydı.

Oduncu işini bitirdikten sonra, sıra kırılmış odunları taşımaya gelirdi. Bu iş için, beni, amcamın oğlu Cavit'i, halamın oğlu Basri'yi ve birkaç komşu çocuğunu çağırırdı annem. Kendisi odunluğa geçer, taşıdığımız odunları düzgün bir şekilde kayardı. Ekim ayının ortalarında İlk soğuklar başlayınca, büyük bir kovayla odunlar küçük oturma odasına getirilir, sobaya atılır, üzerine önceden keserle kıyılmış çam parçaları konulur, hemen bir kenarda tutulan bir gazyağı şişesinden gazyağı dökülür, yanan bir kibrit atıldıktan sonra, çamların alevinin harlamasını duyardım. Önceden açılmış olan metal halkalar, ucu kıvrılmış çelik tel yardımıyla tek tek çekilir, odayı birbirinin üzerinde kayan metal sesleri doldururdu. Ardından, sobanın verdiği ısı yavaş yavaş yayılırdı odaya.

Yukarıda gazyağından bahsettim. O zamanlar kısaca gaz dediğimiz bu madde, evlerin olmazsa olmazıydı. Sobalar onunla tutuşturulur, gaz ocaklarında, gaz lâmbalarında ve gece lâmbası olarak kullanılan küçük idare lâmbalarında yakıt olarak kullanılırdı. Yakınımızdaki Sayıcıların petrolüne gidip, beş liralık gaz almak da evin en büyük çocuğu olarak bana düşerdi tabii. Sanırım, bu parayla tenekenin dörtte birlik kısmı dolar, tenekenin ortasındaki kulpun altına dört parmağımı geçirerek taşırdım. Sekiz- on yaşlarındaki bir çocuk için, o kadar zor işlerdi ki bunlar… Kalın bir telden yapılmış kulp, parmaklarımı kesecek gibi olunca, durup dinlenir, için için sızlayan kızarmış parmaklarıma bakardım.

Cumhuriyet kurulduğunda halkın temel ihtiyaçları "üç beyazlar" olarak ifade edilen,

tuz, şeker ve bez olarak bilinir. Bazı, kaynaklar bunu gaz, tuz, bez olarak da yazarlar. Çocukluğumda, şimdiki otogarın bulunduğu yer "gaz deposu" olarak anılırdı. Burasını üzeri çamurla sıvanmış duvarları ve içindeki pas rengi gazyağı tankıyla hatırlıyorum. Babam, bu tankın İkinci dünya savaşı yıllarında halka gazyağı dağıtmak amacıyla kullanıldığından, gazyağı kuyruklarından, kuyruklarda çıkan kavgalardan bahsetmişti.

Kış bittikten sonra, borular sökülür, bahçeye çıkarılarak üzerine sopayla vurulmak suretiyle silkelenir, bir sopanın ucuna bez bağlanarak içleri silinir, ardiyeye kaldırılırdı. Boruları taşımak işten bile değildi ama, kuzine sobayı taşımak, ancak üç kişiyle yapılabilirdi. Bazı yıllar, bu külfetten kurtulmak için, kuzine soba kaldırılmaz, yazın bile odada tutulurdu.

Sınıflardaki sadece ön sıralarda oturanları tam olarak ısıtabilen, teneffüslerde etrafını çevirerek ellerimizi ısıttığımız demir döküm sobalar… Zengin evlerinde kullanılan uzun silindirik, emaye kaplı Tınal sobalar… İlk kez Eskişehir'deki bekâr öğrenci evimizde gördüğümüz kovalı soba… Bana soba yakmayı öğreten arkadaşım Sabri… Karlara bata çıka giderek kömür sırasına yazıldığımız Eskişehir Kömür Tevzi İstasyonu…

Ana başlıklar halinde sıraladığım, bütün bu şeylerin hepsinin çocukluk ve gençlik anılarım içinde kendilerine özgü yerleri vardır. Kuşkusuz, bunları tek bir yazıya sığdırmak mümkün değil. Belleğimde o kadar canlı duruyorlar ki, hepsi bir yazı konusu olabilir veya ileride yazmayı düşündüğüm yazılara çeşni katabilir.

UĞUR KÖFE'NİN SANAT ANLAYIŞI VE ESERLERİ

ANUŞ GÖKCE

Dergimizin bu sayısında Çumralı bir kültür adamı Uğur Köfe'yi tanıtmak istedim. Kendine has bir tarzı ve şiir dünyası olan Uğur Köfe'yi anlamak, duygularının derinliklerine ulaşabilmek için eserlerini tek tek taradım.

Uğur Köfe Kimdir?

Uğur Köfe, halkın sesi, ruhu olan Çumralı bir şairdir. Sanatını ve kalemini, ruhunu halkın emrine vermiş, dervişan ruhlu bir gönül adamıdır. Sessiz ve ruhsuz varlıklara ruh katan, onları konuşturan, ağlatan, güldüren, coşturan ve estiren, su gibi akıtan, ruhları çağıldatan bir kalem eri, kimsesizliğin ve yalnızlığın şairidir.

Hayatı

1968'de Çumra'da doğdu. Dedeleri Konya Hadim ilçesinden geldi. Akrabalarının pek çoğu Çumra'da ikamet ediyor. Babası fabrikadan emekli bir muhasebeci, annesi ise ev hanımı… Çocuklarını sürekli okumaya teşvik etti.

Ailesinden herkes şiir yazmasına karşı çıktı. Matematikle hayatın gerçeklerine kavuşulacağı inancında oldukları için hiç biri de şiiri sevmez. İlkokul 3'te Fikret diye bir arkadaşının yazdığı şiiri göstermesi üzerine kendisinin de şiir yazmaya başladığını ifade eden şair; "Bak Uğur ben şiir yazdım, oku, dedi. Ben şiiri okuyunca çok beğendim ve bundan sonra ben de şiir yazacağım dedim. O zamana kadar şiir kelimesini hiç duymamıştım ve İstiklal Marşının bile şiir olduğunu bilmemiştim. O günden bu güne kadar şiir yazıyorum." diyor.

Şiirle ilk tanışıklığı İlkokul 3. Sınıfta başladı. İlköğrenimi boyunca okulda ve evde "şiir yazan" tek öğrenci idi. İlkokulda şiir yazmasını en çok destekleyen sınıf öğretmeni Türkan İngaz? Olduğunu söyleyen Uğur Köfe, İlkokul öğretmeninin onu nasıl şiir yazmaya teşvik ettiğini şöyle anlatır: " Sınıfa gelir. İlk yaptığı iş, Uğur şiir yazdın mı? Ben de derdim ki yazdım. O zaman kalk, oku! derdi ."

İlkokulu Merkez Atatürk İlkokulunda okudu. Ortaokula Çumra cumhuriyet Lisesinde devam etti. Çumra Ticaret Lisesini bitirdi. Üniversite sınavlarına girdi. Ticaret Lisesinde Edebiyat Öğretmeni Rüveyda Güler'in takdir ve beğenisini kazandı ve onun disiplini altında edebi yazı ve söylemlerini, şiirde imgeyi kullanma tekniklerini geliştirdi. Rüveyda Güler'in "İnşallah senin de bir gün kitabın çıkacak oğlum" demesi yazarın hâlâ içini titreten bir olaydır. Bu nedenle Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenine duyduğu saygı ve sevgi kalbinin bir köşesindeki tahtına oturmuştur.

Üç kez Ön Lisans Eğitim öğretime kaydını yaptırmış, yarıda bırakarak özgün ve özgür okuma ve yazma hayatını tercih etmiştir. 1991'de "SENSİZLİĞİ ANDIM YİNE", yine aynı yıl "BÜYÜK SEVİNÇLERE AĞLARSIN" İLAVELİ İKİNCİ BASKISI Trabzon'da yayınlandı.

1988 yılında Yenigün Kitabevini kurdu. Böylece Babası Hayatî Köfe ile birlikte ilk resmi Kitap-Kırtasiye Ticaret ve Kitapçılık serüveni başlamış oldu. Kırağı, Güneysu, Genç Kardelen; İzmir Şiir Defteri ve İstanbul Adımlar, Kültür-sanat ve Edebiyat dergilerinde yazıları ve şiirleri yayınlandı.

Sürekli üreten ve ürettiklerine yenilikler katan Uğur Köfe Konya Bölge Gazeteleri; Türkiye'de Yarın, Yeni Meram ve Konya Postasında Temsilcilik, muhabirlik ve köşe yazarı olarak çalıştı.1997 Nisan ayında evlendi. Sümeyye Seda, Aynur ve Hayatî adlı üç elada sahip olan Uğur Köfe halen yazmaya devam etmekte, çeşitli kültür programlarında şiirlerini okumaktadır.

22 Haziran 2001'de yaşadığı ilçenin ilk ulusal patentli "Marka Yayınevi" unvanını tescil ettirdi. "Nemli Kalbim Ilık Sevdam Nereye" adlı eserini Yenigün Kitabevinde bastırarak Türkiye Büyük Kitap Kataloğunda (TÜRDAV) yer aldı. Aynı eserle Türkiye Yazarlar Birliğine Ankara'dan üye oldu. Daha sonraki yıllarda Konya'da "Aşk İklimi Günlüğü" adlı deneme kitabı yayınlandı. 2004'te "Muarrifinden Özlü Sözler" internet yayın dünyasında okuyucularıyla buluş-

tu. 2013'te 5 kitap birden yayınlayarak şiiri ve tarzıyla yeni bir ekol oldu. 2021 yılında İstanbul'da 3 tane şiiri bestelendi. Yazılmış bitmiş 33 tane şiir kitabı var. Biri özlü Sözler, iki tanesi deneme, diğerleri şiir.

Okumak, dünyayı okumak ve dünyaya okunmak temel ilkesi… Sonrası belki işte şiirin ve şairin beyi unvanı; ya yüzüne sürülecek ya da görünemeyecek. Çünkü şiir duygu işi değil bir aritmetik, bir matematiğin kelimelerle hâsıl olma işidir. Has şiire, kelimeler formülü ve fikir fenni ile vakıf olunur.

Şiir ve sanatı:

Uğur Köfe şiiri hayatın anlamı olarak görür. Ona göre şiir, insanı, doğayı, evreni ve sonsuzluğu kucaklaması, sabrın ve yalnızlığın incisi olarak görür. Ona göre şiir, meşru halis duyguların ifşası, kalemin kâğıda ikramıdır. Şair şiiri, sadece duyguların güzel sözcüklerle ifadesi değil, aritmetik bir hâsılat olduğunu da dile getirir.

Şiirlerinde simgelere başvurur. Rüzgâr, tabiat, tufan, gök, su, ırmak, toprak en çok kullandığı simgelerdir. Şair bunları insan gibi konuşturur, heyecanlandırır, coşturur, sakinleştirir ve konuşturur. En çok kişileştirme ve nâtık sanatını işler. Yalnızlığın ve kimsesizliğin, sessizliğin şairidir. Şair, vatan sesinin yükseldiği yerdir derken şaire önemli bir görev yükler. İçinde yaşadığı toplumun dertlerini, sevinçleri, üzüntülerini, meselelerini dile getirmesini ister.

Şair her şeyi sevendir; doğayı, insanı, Tanrı'yı. Ona göre bütün sevdanın yolu Tanrı'ya çıkar. Tanrıya varmayan aşk aşk değildir, geçici bir hevestir.

Eserleri:

Sensizliği Andım Yine (1991-Trabzon)
Büyük sevinçlere Ağlarsın (İlaveli 2. Baskı 1991-Trabzon)
Sesler Renklerle Söyleşti Ben İklimimde Seyrettim (Şiir-Mayıs 2013)
Evet, Sevda / Yürek Eli Elinizde/ Şiir Serveti Simyacı (Şiir-Mayıs 2013)
İnsan Atlası (Deneme- Eylül 2013)
Rüzgâr ve Su (Şiir-Eylül 2013)
Yalnızlığın Siyah Buğusu (Şiir- Ekim 2013)
Aşk Şehirde Gölgeler Kurar (Ekim-2014)

Eserlerinin İncelenmesi

GÖLGELER ŞEHİRLER KURAR

2014 yılında Konya, Çimke Yayınlarından çıkan "Gölgeler Şehir Kurar"da şair,

yalnızlığa ve geceye vurgu yapar. Şairin en çok hoşlandığı zaman akşam vakitleridir. Şehrin sokaklarını, kaldırımlarını adım adım dolaşır ve gölgelere, tuğlalara, harflere bazen methiyeler düzer bazen de sitemlerini özlemlerini dile getirir. Ona göre şair, kalbin şefkatli kalemidir.

Gölgenin sesinin içi de bir sabır sessizliğiyle savaşan şair, zamanın ölümlü anlarını birer hatıra, hikâye eden ömür hevesini kuran kâtip. Yalnızlık sinesini öpen yalnız. Tanrının hediyesine teşekkürü şiir ile eden kutlu insan. Yine o tebessüm tarlalarının en soylusu... Düşünlerinin semasında dağlara bakar gibi kentlilere sözü olan yalnız... Kalbin akşını coşturan küheylan şair. Sabrın şefkatli kalemi şair. (s.x vd)

Gölge topraktır, sarar saklar, rüzgârın şifa loş ışığı, ışığın beyaz kadehidir. İnsan tüm zevk çamurlarından kopar, gölgede duru kardeşlik bulur. Gölge ışıktan kaçar, korkular besler. Can taşıyan gölge dalga gövdesiyle hayat zevki külçesi de dayanılmaz derin hem ince kardeş ve akrabalarıyla varlığına zıt ve makuldür. (s. XIV)

Sevi tılsımında aşka/ Tarının serveri bekleyen asil duruşun şanlı yeni kapılarına açık ölçü. Engin ufuklar gizemi gerçeğini gören harflerin nabız atışları, düşmana ateş namlusu, dosta dokunuşu. Gelecek ve geçmişin çizgisini yeni keşiflerin yorumu, izahı

anlaşılır taze teması.

İnsan ömrü fanilikler meşhuru, Tanrı sorgusu ikame eder kaderi çizisi bir gölge gibi gezinir.

İnsan masum günlerin sevinçli yâridir. Oysa keder coşkulu bir rüzgârdır. Soru hep kapıda bekler durur. (s. XXII)

İnsan, aynasında çok manzara gören aynı şekilde sokak yalnızlık şehir üçlemesi bir gözlem dedektörü. Bir vicdan akışı, yolcusu kendisi… Şehir tabiatını, Tavrını korku ve cıvık şen yüzü yine ciddiyet zelilini tuğlaların izinden harflere çalıp getirip koyup eden, mısra eden O. Yeşil doğanın dev Tanrı eşyası dağ, çöl, ova, nehir bu ögeler de ince deyişle onlara bir insan gibi hayaller ve vaatler zinciri şeması çizer. Rüzgâr ve deniz de yalnızlık çağrıya susarak, bekle cevap kendisinde der adeta.

Kurtuluş, karşılıklı izahat, çöz ve çözül. Kendini zapt et, kendinden dahi koru.

Su, vidan ölçüsü mektebidir.

. Kuşku, cesaret, iblis, düşman su kubbesinde barınmak istemez. Su diri özgürlük, hayat kıblesi elçimizdir.(s. XXIII)

Vatan, sesin yeşerdiği topraktır şiir için. Kadın, fikir ve huzur konağı meşhur arkadaşıdır. Kadın, sa rın gölgesinde gonca evlat ve silsilesine hâkim kuşatan bir buluttur.

Kâğıt, gökyüzüdür temiz. Şair O' nda hiç yoktan fırtınalar kasırgalar estirir. Gücü motifindeki nakşın hem çılgın hem basiti yıkan yeni zor mısralar estirendir. Şairin susması, insan meşrebinin alçalması ve kirliliğidir. (S.XXV)

"Tuğla sabrını çözer
Şehir örer kalbini
Tufan niyazda Tanrı'ya
Rüzgâr tuğlalar öper.
Koyu sessizliğin şımaran insanı
Örer kentin alacasına
Gönlü sakiden içte berzahında
Semanın elleri değince toprağa
Her an taze taşları kucaklayan
İnsan meçhulde, mecbur külfete…" (s.31) diyen Uğur Köfe, tufanı Tanrı'ya dua ettirir, Gökyüzüne yeryüzünde evler kurdurtur.

Uğur Köfe zamana ve çığlığa vurgu yaparak şaire seslenir ve vatan sevgisini dile getir. Şairin görevlerinden birisinin de içinde bulunduğu toplumu şuurlu kılmasını istemektedir.

"Zaman çağırır çığlığı uykudan
Hatıra kapıdır hayata
Vicdan yar saklı hüma atlası
Gür ulu ses kurur mu?
Buğday başağı türküsü

Toprak biz yürüyen aynalar
Sevdikçe hür azad kader
Yeşeren gölge karanlıkta…" (99)

YALNIZLIĞIN SİYAH BUĞUSU

Uğur Köfe, **Yalnızlığın Siyah Buğusu,** Çimke Basım Yayım, Yenigün Kültür Kitabevi, 2013,ÇUMRA/KONYA

"Zaman yeni yeni kölelerin, yeni yalnızlıkları umutlandıran sesi, yegâne sahibidir. Yeni zenginlikler cezbedici ukalalığı umutlandırır. Her ölüm bir zenginliğin eksilmiş zamanda her doğum köleliğin taze başlangıcıdır. Her rüya bakar, zaman kölelerin aynasıdır." diyor Uğur Köfe. Yalnızlığı ve garipliği, kimsesizliği, terk edilmişliği ilmek ilme dizelerine işler. Dizelerinde insana ait özellikleri cansız varlıklara yükler, kişileştirme sanatını sık sık kullanır. Mesela; rüzgârın okuması, utanması, yağmurun kalbinin titremesi, rüzgârın gülümsemesi gibi…

Mutluluk elinizdeki hikâyenizdir. Kanaat gizemlidir, sırları sizi ferahlatır diyen yazar-şair, gerçekten kanaatkâr bir insandır. Onun tek derdi yaşadığı zamanı değerlendirmek, hiçbir anını boşa geçirmemektir. Tanrının bir lütfu olan zamanın aynasında O'nun yanında olmaktan ziyade O'nunla hemhal olmak ister. Bütün aşkların kapısı Bir olan, yalnız olan Allah'a çıkar.

Şair kitabının tamamında yalnızlık duygusuna yer veriyor. Yalnızlığı gâh meleklerin kanadında rüzgâra okutuyor, gâh kuyulara hapsediyor. Ya da aşığın yürüdüğü ıslak yollara döşüyor.(s. 25)

"Deniz gülümser dağların burçlarına
Tuzlu yanaklarından kıyılara yalnızlık vurur.
Zaman yürekli kamçılar ufukları
Yalnızlık bedende bir ölüyü taşıma…" şair, yalnızlıkla ölümü eş değer buluyor.(s.32)

Zamanı köle rüzgârını, ölüm de ufkun karanlık yüzünü belirttiğini ifade eden şair; yalnızlığı nafile bir ışığı tutmak gibi görür. (s.39)

Necip Fazıldan oldukça etkilenen şair, onun kaldırımlarını sık sık dizelerinde kullanır. Kaldırımları ve yalnızlığı çok sever:

Ahu gözlerinde kokuların raksı
Rüzgâr sabahın yareni
Işık peri dudaklarında buse
Yalnızlık sabır taşlarını kamçılama
…
Sinede özgür kokular
Yâr kalbinde nükte ve nida
Şehrin koynunda bir ölü yalnızlık
Kaldırımlar peşnur bir kafanfil koklamakta (s.41)

EVET SEVDA

Mayıs 2013'te Çimke Yayınlarından çıkan Uğur Köfe'nin "Evet Sevda" da şair şiiri, insanı, doğayı, evreni ve sonsuzluğu kucaklaması, sabrın ve yalnızlığın incisi olarak görür. Ona göre şiir, meşru halis duyguların ifşası, kalemin kâğıda ikramıdır. Etkilendiği insanlar, Necip Fazıl'a, Cahit Zarifoğlu'na, Mehmet Akif'e, Yunus Emre'ye, Karacaoğlan'a, Köroğlu'na, kızlarına ve oğluna ithafen şiirler yazmıştır.

Yağmurun cevheri, hayatın meşalesi, kalemin zevkidir şaire. Cümlenin hüneri, harflerin toprağı, bedeni, teni evidir şair. Hayatın maliki, neşenin galibi, mağruru varlığın gurur işçisidir şair. Gerçek ölümlüdür yenilenir. Şair gerçeğin hikâyeleştirilmesidir. Şiir, görülmeyeni tarifte cazip ve şuurlu, kendi işaret ederken şiir sonsuz ifadeleri içine alır. Siz şiirden tatlandıkça o başka gizemini saklamıştır hep. Şair birçok insandır ama tek başınadır. Tıpkı şiiri gibi… " diyor Uğur Köfe. Şirin yalnızlığını, şiirin garipliğini, kimsesizliğini veciz ifadelerle dile getiriyor.(s.10)

Şairin sanatını kucakladığı hayat tanecikleri milyonlarcadır. Bu nedenle şairin şiiri de kendi imarlığı ve hamallığının talim ve takdir ederiz. Şairin sükûtu kalbinin evinin dolması, kalemi ise o misafirlerin konuşması gibidir. Hoş zahmettir şiirle benzeşmek. Gecenin kalbi güneşi ya görürsem diye ürperir. Şairin korkusu ya dünyalık güzideler görürsem cengiyle kaleminin nabız atışları çırpınır durur. Şiirin kaderini, mecrasını şairi belirler. Duygusunun naçiz tasvirine örs vuran da gül sunan da şairdir. Kalem omun keremidir. O onunla çılgın bir sevgiliymiş gibi sevişir. Her şiir sevgiliye sunulan bir döşektir. Yazılan her şiir keşfedilmiş, tespit edilmiş bir fecir öpüşmesidir." (s.15)

Pencereye güler yağmur, rüzgâr uykulu
Aynanın teninde sıcak ruhum
Vicdan su taşı harfler
İnsan sustukça çözülen kum
Işığın oyunu bizimle
Ölüm sızar işitir bizi...(s.23)....
Bana mezar
Bana hüsran

Bana alkışsız bir dünya verin. (s.27)

Kaldırımlar III, şirinde şair ve şiiri yarım kalmış bir hayatın ta kendisi olduğunu ifade eder.

Gecelerden
Bir gece
kaldırımlarda

kaldırımlarda
Süzülmüş bir adam
Yalnızlığı taşkın
Sokak duvarlarında renkli loşluk
Sonra kaldırımlarda akan

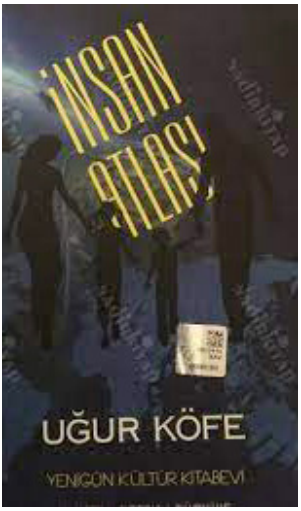

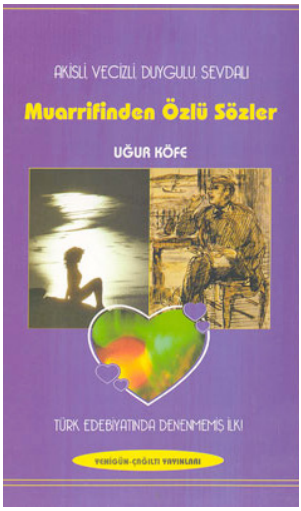

Yarı silik gölgesi
Sessiz sevdanın bu eri
Yarım kalmış hayatın ta... kendisi
....(s.33)kaldırımlarda
Süzülmüş bir adam
Yalnızlığı taşkın
Sokak duvarlarında renkli loşluk
Sonra kaldırımlarda akan
Yarı silik gölgesi
Sessiz sevdanın bu eri
Yarım kalmış hayatın ta... kendisi
....(s.33)

Şair çok karamsardır; yine karanlık sokaklarda dolaşıyor, sevdasını yıldızlara anlatıyor ve yıldızlar ona göz kırpıyor:

Sokaklar koynuna aldı
Kaldırımlar söyledi ben dinledim
Derinden bir ses çığ gibi düştü
Karanlığın esmer yüzünde kim seçemedim
Binlerce yıldızdan seçtim bir yıldız
Sevdayı anlattım göz kırptı yıldız…" (s.94)

RÜZGÂR VE SU

"Dokunduğunuz sabır yerli yerinden başka alemin sükutunda kıpırdanıyorsa rüzgârın perişanı biziz demek. Gönül arzulu ufukları zengindir, biz onu dizginlememiz için sabrın kerametlerine mutlak ihtiyaç duyarız." diyor Uğur Köfe. İnsanoğlunun tüm engellemelere, zorlamalara karşı sabırla karşı koyması gerektiğini, hayatı sevmesini ve sevdasına sahip çıkmasını ister.

Uğur Köfe'nin Eylül 2013'te Çimke yayınlarından çıkan "Rüzgâr ve Su" iki tanıtım yazısı ve 172 şiirden oluşmaktadır. Aşk ve sevda, tabiat ve insan sevgisi, Tanrı, dini içerikli şiirler ile ünlü kişilere ve çocuklarına ithaf edilmiş manzumeleri ihtiva etmektedir.

Kitapta yer alan başlıklardan bazıları; **Rüzgâr ve Su,** Rüzgâra Yar Suali, Rüzgâr Gönül Bulutudur, Gam gölgeleri Tutuşur, Hayat Rüzgârına Tutanak, Sevdaya Hıçkırık, suskunluk, Suyun Zaferi, Ben suyum Tanrı'nın Doğruluğu Özümde, Su, Hülya, Sabah, Rüzgâr ve Su İniltileri…

Uğur Köfe, harflere, cansız varlıklara insana ait özellikler yükler. Simgelerle hareket eder. Su insanın yaratılışını, rüzgâr ise arzu ve ihtiraslarını, heveslerini simgeler. Toprak ise üretkenliği ve alçak gönüllüğü temsil eder.

İnsanın yaratılışını, gayesini Allah'ı bilmesi ve Allah sevgisini kalbe nakşetmek isteyen Uğur Köfe, insanın Rabbine olan yakınlığını şu mısralarda dile getiriyor:

"…
Beyaz biriktiririm siyah rüyaları gün ışığıma
Sabrı suskun bıraktığım bu yüzden
Küçük sevinçlere kahkahanın nuru düştü
…Kimseler güzel değil şair bile aşk bile
Sualler cevaplar çoğalır her gün
Sevdanın her nimeti beden tuğlalarında gizli
Ben suyum Tanrı'nın doğruluğu özümde neden somurtur
Rüzgârlar kentlerime tünemiş görebiliyorum
Aşk kahırlarından mesut bakir sevinçler çocuğuyum." (s.24)

Hayatın acımasızlığı karşısında insanın duygularının değişkenliğinden bahseden Uğur Köfe,

"… Buruktu, tafralıydı, alıngandı merhabaya insanım
Güleni az, mesudu sessiz, endişe tüketir
Vehim hâl çocuksu seviye koşanlar
Sevgili ihtiyar kelimeler alfabemde kalemin
Ne ısrarlı hayat derinleşiyor.
…." (s.71) diyerek gelecekten zarif uyanışlar beklemektedir.

Uğur Köfe, rüzgârı, insanın arzu ve isteklerinin dizginlenmesini ister.

"Suyun bakir rükûnu toprağa
Köle rüzgâr, yorgun sularda dingin
Zaman zarif bahanelerle uyanır
Ömür suları tahtı rüzgâr dokunur
Tebessüm su teninden
Su uyur, hülya uyur, an uyur." (s. 101)

Sonuç

Gazeteci Yazar ve Şair Uğur Köfe'yi bazı eserlerini tarayarak sizlere tanıtmaya çalıştım. Onun bambaşka bir hayal ve ruh dünyası var. Onu çözümlemek o kadar kolay değil.

Çok sabırlı ve alçak gönüllü bir şair olan Uğur Köfe, kalbi Allah, vatan ve memleket sevgisiyle dopdolu. Onun sevdasının sonu Allah'a çıkar. Bütün şiirlerinde bunu görürüz. Kızları ve oğlu Hayati'ye yazdığı şiirlerde, gençlerin nasıl olması gerektiği, almaları gereken dini ve milli terbiyeyi dile getirir.

Allah kalemini ve kelamını bereketli kılsın.

ÇUMRA'NIN İLK ZABITALARI

SEDAT ULUPINARLI

Bu sayımızda ilçemiz Çumra'nın ilk zabıta memurları olan Mehmet Altan ve Müzekka Alkıştan bahsedeceğiz. İkisi de Balkan göçmeni olan zabıtalarımız uzun sure ilçemize hizmet etmiş ve Çumralılar tarafından sayılıp sevilmişlerdir.

MEHMET ALTAN

Mehmet Altan Bulgaristan'ın Deliorman Bölgesi Şumnu Damadası Köyü'nde 1327 (1911) yılında dünyaya gelmiştir. Babası Ahmet Efendi, annesi Zehra Hanım'dır. Dedesi Tahir Efendi, Molla Mehmet Efendi'nin oğludur. Aile Oğuzların ve Kıpçakların soyundan Manisa konargöçer Sarıgeçili yörüklerinden gelmektedirler. Kendisi ilk, orta ve lise eğitimlerinin Bulgaristan'da almıştır. Arapça, Bulgarca ve Rusça bilmektedir. Askerliğini Bulgaristan'da tamamlamıştır.

1934-1936 Balkan Paktı ile birlikte Türkiye'ye muhacir olarak göç etmişlerdir. 25 yaşında Türkiye'ye gelen Mehmet Altan Revasiye Hanım ile evlidir. Türkiyeye gelirken kızı Behice Hanım 6 aylıktır. Bir erkek ve bir kız kardeşi vardır. Ahmet Altan ve Fatmagül Altan. Annesi, babası ve dedesi birlikte gelmişlerdir. Diğer çocukları olan Necdet Altan ve Yüksel Yücel Hanım Türkiye'de dünyaya gelmiştir. Konya'nın Çumra ilçesine konuşlandırılan muhacirler 354 hane olarak Bardakçı Mahallesi muhacir evlerine yerleştirilmiştir.

Merhum Mehmet Altan sülale ve ailenin kanaat önderidir. Kırcalılar, Koca Yusuflar, Bekçibaşılar, Ömer Hocalar, Mehmet Ağalar, Kodaklar gibi ailelerle beraber dedemin ailesine de Tahir Ahmetler derlerdi. Soyadı Kanunu gereği Altan soyadını almışlardır. Çok disiplinli, sert görünümlü, otoriter bir adamdı... Bir o kadar da sertliğinin altında, koskoca yufka bir yüreği vardı; fakir fukarayı gözetir, dürüstlüğü ve doğruluğu hep ön planda tutardı.

Fanatiklik derecesinde Atatürk sevgisine sahip olduğu bilinir. O dönemde belediyemizde olmayan kadrolarından zabıta kadrosunun ilk memurudur. Kendisi merhum zabıta amir Müzekka Alkış ile beraber görev yapan zabıtalardı. Onlar, o dönemin rütbeli, resmi elbiseli kolluk gücü ve asayişiydi.

Çok sevildikleri kadar çok da çekinilen insanlardı. Herkes tarafından tanınan ve bilinen kıymetli insanlardandı. Bayram yerlerinin hazırlığından Pazar yerlerinin nizam intizamı esnafın adil ticaretine kadar daha sayılabilecek birçok vaka ve konularla ilgilenirler ve hakkından gelirlerdi. Torunu Hayri Mutlu dedesiyle ilgili bir anısını şöyle anlatır.

"Bayram öncesi dayımın çocuklarına alışveriş yapmışlar eve dönerlerken önlerine geçtim."Dede onlar senin torunun da ben değil miyim?" dedim. Hemen geriye döndü ve onlara ne aldıysa bana da aldı. Bu kadar yufka yüreği ben o gün gördüm. Ruhu şad olsun. Merhumun bir huyu daha vardı. Yaptığı yardımı ve iyiliği asla konuşmaz ve konuşturmazdı. Merhum 1981 yılı Haziran ayında astım bronşit ve kalp hastalığından vefat etti. " Yazının hazırlanmasında yardımını esirgemeyen torunu Hayri Mutlu Bey'e teşekkür ederim. Allah rahmet eylesin, mekanı cennet olsun.

MÜZEKKA ALKIŞ (ZABITA)

Çumranın ilk zabıta memurlarından olan Müzekka Alkış 1918 yılında Bulgaristan'ın Pazarcık şehrinde İsmail ve Hüsniye çiftinin çocukları olarak dünyaya gelmiştir. İlkokulunu köyünde okuyup ailesiyle birlikte çiftçilik işleriyle uğraşana Müzekka Alkış 1936 yılında Atatürk'ün Bulgaristan'dan getirdiği göçmen ailelerle birlikte gelmiş ve Çumra'ya yerleşmiştir.

1922 yılında kendisi gibi Bulgaristan'da dünyaya gelen Hüsniye Hanım ile Çumra'da evlenmiş ve bu evlilikten üç çocuğu dünyaya gelmiştir. Müzekka alkış Çumra Belediyesinde Zabıta kadrosu açılınca ilk zabıta olanlardan ve Çumranın ilk zabıta memurlarındandır. Çumra'da zabıta olarak görev yaptığı dönemlerde yaptığı hizmetler ile halkın sevgisini kazanmıştır. Arapça ve Osmanlıcayı iyi derecede okuyup yazan Müzekka Alkış'ın üç çocuğundan birisi olan Hayrettin Alkış 1976 yılında Kurban Bayramında Akşehir'de geçirdiği kazada gelini Üsmügül ve torunu Bülent Alkış ile birlikte hayatını kaybetmiştir. Diğer iki kızı Nuran Özçakır ile Ayten Görür öğretmen oldular. Kızı Nuran Özçakır Çumra Atatürk İlkokulunda yıllarca ilkokul öğretmeni olarak hizmet etti. Çumranın ilk zabıtalarından olan Müzekka Alkış 1982 yılında vefat etti ve Çumra mezarlığına defnedildi. Allah rahmet eylesin.

DOĞ ARTIK GÜNEŞ

ORHAN SABANCI

Haydi vakti geldi doğ artık güneş
Ağaçlar çiçekten meyveye dönsün
Isınsın toprak mahsule kendini versin
Tıpkı babamın beni bağrına bastığı gibi

Hiç batma diyemem her doğuşun batışı var
Yeşeren umutlar kurulan hayaller var
Bak tatlı tatlı gülümsüyor sanki dağlar
Tıpkı babamın bana baktığı gibi

Karanlıkları sevmem ama o da lazım
Olsaydı eğer dertli dertli vururdu sazım
İçimde fırtınalar gibi dinmiyor hâlâ sızım
Tıpkı babamın bana veda ettiği an gibi

Koşmak isterim dörtnala kasırga gibi
Yolumda engel dolu sıra dağlar gibi
Yoruldum sanki birileri beni tutar gibi
Tıpkı babamın beni sardığı gibi

Sen bilirsin güneş ne zaman istersen doğ
İstersen ısıt sadece istersen sıcağında boğ
Hayatta benim için yaklaşıyor artık acı son
Tıpkı babamın beni bırakıp gittiği gibi